

Pravice

KONVENCIJA O OTROKOVIH PRAVICAH

Leta 1989 so praktično vse države sveta podpisale sprejeto konvencijo o otrokovih pravicah in se obvezale, da bodo ustvarile nov, drugačen svet za otroke. Vendar pa ti dokumenti lahko ostanejo zgolj lepo popisan papir, če jim je vdihne življenja in vsebine resnična akcija. Potrebna so dejanja in ne zgolj lepe besede v dobrobit otrok. V pretečem desetletnem obdobju je bilo za otroke doseženega več kot poprej. Unicef že več kot 55 let skuša vplivati na vlade, na lokalne skupnosti in družine, da skupaj soustvarjajo boljši svet za otroke. Osrednje poslanstvo tega pomembnega člana OZN je promoviranje in zagovarjanje otrokovih pravic po vsem svetu. - Tudi slovenski Unicef je pomemben del te mreže.

Vsi otroci imajo pravice!

Pridejo časi, ko države po svetu stopijo skupaj, da zaščitijo nekaj posebnega. Več držav kot kdajkoli prej je privolilo v sodelovanje. Danes UNICEF v 156 državah zagotavlja otrokom:

- osnovno zdravstveno oskrbo,
- pitno vodo in sanitarije,
- ustrezno prehrano,
- izobrazbo ter
- zaščito v posebno težkih okoliščinah.

Iz Konvencije o otrokovih pravicah:

1 Definicija otroka Vsakemu, ki je mlajši od 18 let, pripadajo vse pravice iz te konvencije.

2 Nediskriminacija Konvencija velja za vse ne glede na raso, religijo, nezmožnosti, kar mislijo ali rečejo, iz katere družine prihajajo.

3 Otrokova korist Vse organizacije, ki se ukvarjajo z otroki, bi morale delati v najboljšo korist otrok.

4 Uresničevanje pravic Vladi bi morale otrokom zagotoviti uresničevanje teh pravic.

5 Starševska skrb Vladi bi morale spoštovati pravice in dolžnosti družin, da usmerjajo in vodijo otroka tako, da se bo znal svojih pravic posluževati.

6 Preživetje in razvoj Vsak otrok ima pravico do življenja. Vladi bi morale zagotoviti otrokovo preživetje in zdrav razvoj.

7 Ime in državljanstvo Vsak otrok ima pravico do vpisa v rojstno knjigo in pridobitve državljanstva. Ima tudi pravico, da pozna svoje starše in da le-ti skrbijo zanj.

8 Ohranjanje identitete Vladi morajo spoštovati otrokovo pravico do imena, državljanstva in družinskih vezi.

9 Ločitev od staršev Otroci ne bi smeli biti ločeni od staršev, razen če je to v njihovo dobro. Na primer, če starš zanemarja ali zlorabi otroka. Otrok, katerega starši so ločeni, ima pravico do stikov z obema, razen če bi mu to lahko škodovalo.

10 Ponovna združitev družine Družinam, ki živijo v različnih državah, bi morali omogočiti gibanje med tema državama, da lahko starši in otroci ostanejo v stiku oz. se družina ponovno združi.

11 Nezakonito premeščanje in nevračanje Vladi bi morale preprečiti nezakonito premeščanje otrok iz njihovih držav.

12 Otrokovo mnenje Otroci imajo pravico povedati svoje mnenje, ko odrasli sprejemajo odločitve, ki zadevajo njih. Imajo pravico, da se njihova mnenja tudi upoštevajo.

13 Svoboda izražanja Otroci imajo pravico pridobiti in širiti informacije, dokler le-te ne škodijo njim ali drugim.

14 Svoboda misli, vesti in veroizpovedi Otroci imajo pravico misliti in verjeti, kar želijo, in prakticirati svojo religijo, dokler s tem ne omejujejo pravic drugih. Dolžnost staršev je, da pri tem usmerjajo otroka.

15 Svobodno združevanje Otroci imajo pravico do svobodnega združevanja in zbiranja dokler to ne omejuje pravic drugih.

16 Zaščita zasebnosti Otroci imajo pravico do zasebnosti. Zakon jih mora ščititi pred napadi na njihovo čast, ugled, družino, dom.

17 Dostop do informacij Otroci imajo pravico dostopa do verodostojnih informacij iz množičnih medijev. Televizija, radio in časopisi bi morali zagotoviti informacije, ki jih otroci lahko razumejo in ne promovirati takšnih, ki otroku škodujejo.

18 Odgovornost staršev Oba starša sta enako dogovorna za otrokovo vzgojo in razvoj ter njegovo najboljšo korist. Vlade bi morale staršem pomagati z ustanavljanjem posebnih servisov, še posebej, če starša delata.

19 Zaščita pred zlorabo Vlade bi morale zagotoviti primerno skrb za otroke ter jih zaščititi pred nasiljem, zlorabo in zanemarjanjem s strani staršev ali skrbnikov.

20 Otroci brez družine Otroci, za katere ne more srbeti njihova družina, imajo pravico, da zanje skrbijo ljudje, ki spoštujejo njihovo religijo, kulturo in jezik.

21 Posvojitve Ob posvojitvah otrok je prva skrb otrokova korist. Ista pravila morajo veljati za otroke, ki so posvojeni v matični državi in za tiste, ki bodo živeli v drugi državi.

22 Otroci begunci Otroci, ki pridejo v državo kot begunci, bi morali imeti iste pravice kot otroci, rojeni v tej državi.

23 Otroci s posebnimi potrebami Otroci s posebnimi potrebami bi morali imeti zagotovljeno posebno skrb in podporo, da lahko živijo dostojno in neodvisno življenje.

24 Zdravje in zdravstveni servisi Otroci imajo pravico do kvalitetnega zdravstvenega varstva, do čiste pitne vode, hranljive prehrane in čistega okolja. Bogatejše države bi morale pomagati revnejšim, da to dosežejo.

25 Preverba postopka Otroci, za katere bolj kot starši skrbi lokalna oblast, bi morali imeti zagotovljeno občasno preverbo položaja.

26 Socialno varstvo Vlade bi morale za otroke in družine v stiski zagotoviti posebna sredstva.

27 Življenjska raven Otroci imajo pravico do življenjske ravni, ki ustreza njihovim telesnim in umskim potrebam. Vlade bi morale pomagati družinam, ki tega ne zmorejo.

28 Izobrazba Otroci imajo pravico do izobrazbe. Disciplin v šolah spoštuje otrokovo dostojanstvo. Osnovno šolanje naj bi bilo brezplačno. Bogatejše države morajo revnejšim pomagati pri zagotavljanju tega.

29 Cilji izobraževanja Izobraževanje naj bi popolnoma razvilo otrokovo osebnost in sposobnosti. Spodbujalo naj bi tudi spoštovanje do staršev, lastne in drugih kultur.

30 Otroci manjšin Otroci imajo pravico, da se naučijo svojega jezika in običajev ne glede na to, ali le-ti pripadajo večini v državi ali ne.

31 Prosti čas, rekreacija in kulturne aktivnosti Vsi otroci imajo pravico do počitka in igre in da se vključujejo v različne aktivnosti.

32 Delo otrok Vlade bi morale otroke zaščititi pred delom, ki je nevarno, škoduje njihovemu zdravju ali moti šolanje.

33 Zloraba drog Vlade bi morale zagotoviti načine, da otroke zaščitijo pred nevarnimi drogami.

34 Spolno izkoriščanje Vlade bi morale otroke zaščititi pred spolnimi zlorabami.

35 Ugrabitev in prodaja Vlade bi morale preprečiti ugrabitve in prodajo otrok.

36 Ostale oblike izkoriščanja Otroci bi morali biti zaščiteni pred kakršnimkoli aktivnostmi, ki bi lahko škodovala njihovemu razvoju.

37 Mučenje in odvzem prostosti Z otroki, ki so prekršili zakone, ne smemo ravnati kruto. Ne smejo biti zaprti skupaj z odraslimi in morajo imeti pravico stika s starši.

38 Oboroženi spopadi Vlade ne bi smele dovoliti, da bi otroci mlajši od 15 let, sodelovali v oboroženih spopadih. Otroke v vojnih območjih pa bi morali še posebej zaščititi.

39 Okrevanje Otroci, ki so bili zanemarjeni ali zlorabljeni, bi morali prejeti posebno pomoč za ponovno pridobitev samospoštovanja.

40 Mladinska zakonodaja Otroci, ki so obsojeni kršitve zakonov, bi morali dobiti pravno pomoč. Obsodbe na zapor bi se morale izvajati le v najhujših primerih.

41 Višje norme Če zakoni določene države otroka zaščitijo bolje kot konvencija, potem obveljajo prvi.

42 Vsak mora vedeti Vlade bi morale s konvencijo seznaniti vse otroke in starše

Ni pomembno, kakšna je barva mojih oči, las, kože. Važno je, kaj se skriva v mojem srcu in v moji glavi! Otroci smo ENAKI IN ENAKOPRAVNI.

